

Quickscan flora en fauna

Kopermolenweg, Klarenbeek

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Quickscan flora en fauna

Kopermolenweg Klarenbeek

Opdrachtgever

Landgoed Klarenbeek
t.a.v de heer B. Krepel
J.R Krepellaan 7
7382 BM Klarenbeek

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P2814.7
Datum: 22-6-2018
Projectleider: J. Vijfhuizen
Opgesteld: B. Haamberg
Gecontroleerd: M. Leenen

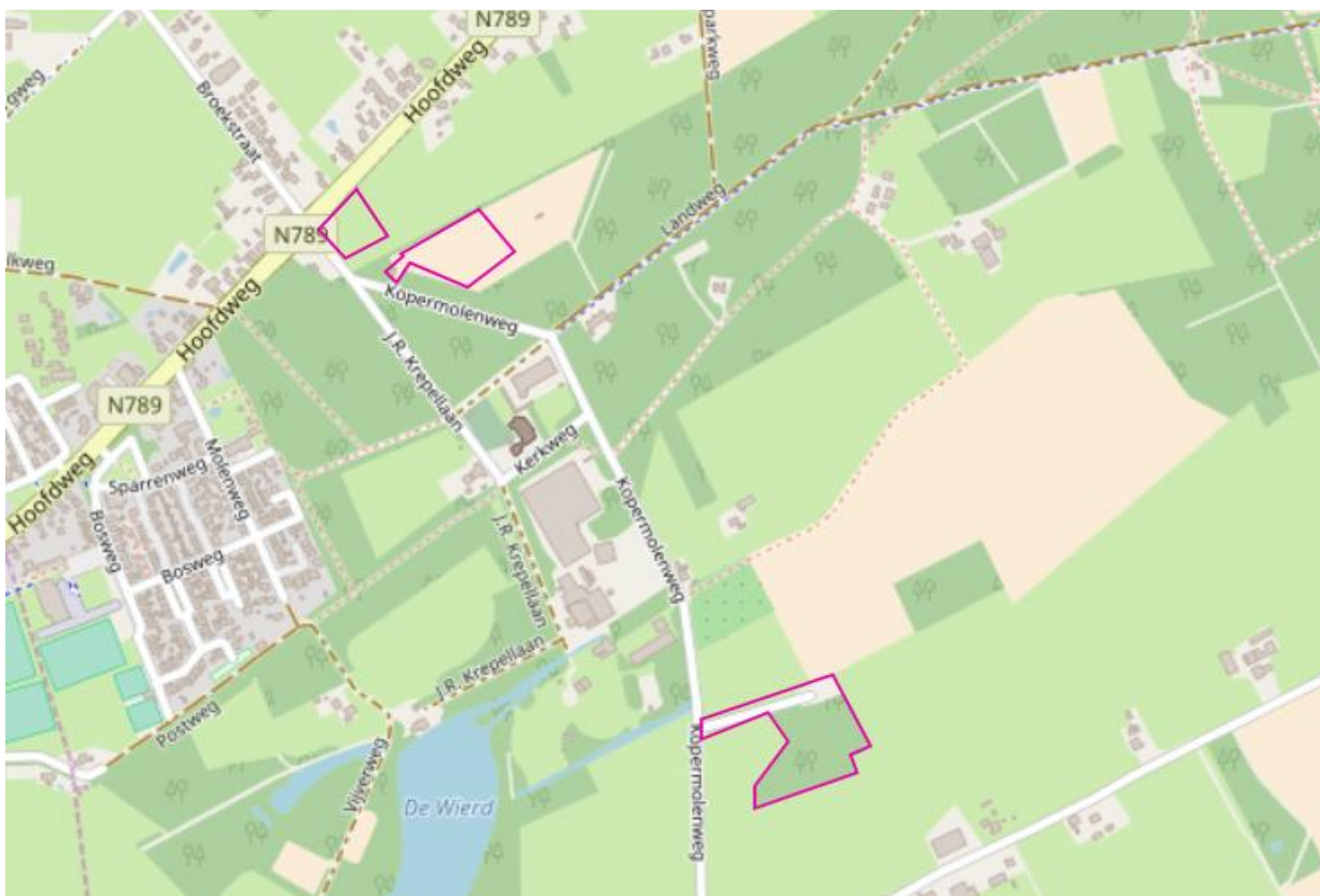
Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING.....	6
1.1	Aanleiding	6
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	7
2.1	Huidige situatie.....	7
2.2	Voorgenomen ontwikkeling.....	7
3	NATUURWETGEVING	10
3.1	Bescherming van soorten	10
3.2	Bescherming van Natura 2000-gebieden	12
3.3	Bescherming van houtopstanden.....	13
3.4	Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur	14
4	METHODE.....	15
4.1	Bureauonderzoek	15
4.2	Terreinbezoek	15
5	BESCHERMDE SOORTEN	17
5.1	Planten.....	17
5.2	Zoogdieren.....	17
5.3	Vogels.....	21
5.4	Amfibieën.....	23
5.5	Overige beschermde soorten.....	23
6	BESCHERMDE GEBIEDEN – NNN	24
6.1	Inleiding	24
6.2	Natuurdoelen en –kwaliteit	25
6.3	Beschrijving en toetsing wezenlijke kenmerken en waarden	29
6.4	Conclusie	31
7	CONCLUSIE EN VERVOLG	33
7.1	Rekening houden met vogels	33
7.2	GO.....	33
7.3	Geldigheid onderzoek.....	34
	LITERATUURLIJST	36
	BIJLAGE 1 VERBEELDING VOORGENOMEN ONTWIKKELING.....	37

Afbeelding 1. Ligging plangebied. De Locatie Kopermolenweg betreffen de twee noordelijk gelegen percelen, locatie de Hulsbosch betreft het zuidelijk gelegen perceel. Bron: ArcGIS Online.

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Langs de Kopermolen te Klarenbeek zijn een drietal locaties aanwezig waar de initiatiefnemer voornemens is een drietal nieuwe woningen te realiseren. In verband met deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming.

Eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Op basis van bureauonderzoek en een veldbezoek wordt aan de hand van aanwezige terreintypen en toevallige waarnemingen van soorten zo goed mogelijk ingeschat welke beschermde planten- en diersoorten aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

De plangebieden zijn gelegen aan de Kopermolenweg te noordoosten van het dorp Klarenbeek tussen Zutphen en Apeldoorn. De plangebieden omvatten een drietal percelen. De eerste twee percelen betreffen langs boselementen gelegen weilanden (locatie Kopermolen) het andere perceel betreft een boselement (locatie Hulsbosch).

De plangebieden bij de locatie Kopermolenweg kennen in de huidige situatie een landbouwkundig grondgebruik. De boselementen langs de randen van de percelen kennen een diverse leeftijdsopbouw en soortsamstelling van onder meer zomereik, beuk en ratelpopulier. Permanent watervoerende elementen ontbreken op deze locatie. Verlichting ontbreekt eveneens.

Het plangebied Hulsbosch bestaat uit een boselement waar tot enkele jaren geleden ook een gebouw gesitueerd was. Dit gebouw is enkele jaren geleden gesloopt. Het boselement bestaat uit een gemengde opstand met populieren (aan de randen), in het centrale deel zijn zomereiken, berken en zwarte elzen aangeplant. Het bos is gelet op de aangetroffen omvang van de beplanting vrij jong. Ondergroei is in het perceel grotendeels aan de randen aanwezig en bestaat uit hoge opslag van grote brandnetel en braam. In het centrale deel ontbreekt deze ondergroei grotendeels. De toerit naar het perceel bestaat uit een laan met populieren, welke in een slechte conditie verkeren. Permanent watervoerende elementen ontbreken in het plangebied, evenals verlichting.

Afbeelding 1 toont de ligging van de planlocaties, afbeelding 2 geeft een sfeerimpressie weer.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een drietal woningen, een woning per perceel. Voor de noordelijke kavels (locatie Kopermolenweg) wordt beplanting aangeplant zodat iedere woning zijn eigen kamer heeft (hierna boskamer). Binnen de boskamers van de locatie Kopermolenweg betreft het een tweetal schuurwoningen. Het zuidelijke gelegen perceel heeft reeds een eigen boskamer. Het noordelijk gelegen perceel aan de noordkant, grenzend aan kom van Klarenbeek zal worden ingeplant, zodat op termijn hier een boskamer ontstaat. Een bestaande inrit kan voor beide percelen als entree worden beschouwd. Hiervoor is het wel noodzakelijk een klein aantal bomen van de bestaande singel te kappen. Naast het realiseren van de woningen zal extensivering van het bestaande grondgebruik plaatsvinden, waardoor naar

verwachting het aantal soorten binnen het plangebied zullen toenemen. Daarnaast wordt 3600 m² aan bos aangeplant. Bijlage 1 toont de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een nieuwe woning aan de rand van het bestaande boselement. Op locatie zullen een deel van de aanwezige populieren in het bosje, vanwege de staat waarin zij verkeren worden gekapt. Daarnaast wordt de aanwezige populierenlaan gekapt en vervangen door een laan met zomereiken. in totaal wordt 3000 m² bos opnieuw aangeplant op locatie. Daarnaast wordt 3200 m² ingericht als plas-dras/extensief beheerd gebied.

Afbeelding 2. Sfeerimpressie plangebied foto 1 t/m 6 locatie Kopermolenweg, foto 7 t/m 12 locatie Hulsbosch.

3

NATUURWETGEVING

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt de drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuur Netwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wetgeving en het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten.

Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- Handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- Mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- Ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- Ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- Ter beperking van de populatie;
- Ter bestrijding van invasieve soorten;
- Voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht.

De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.;
- eieren onder zich te hebben;
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft;
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen;
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming “ernstige schade” aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van wet Natuurbescherming.

Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen;
- Vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen.

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrictlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn verscheidene natuurgebieden die een beschermde status hebben als Natura 2000-gebied. Tot 1 januari 2017 kenden we ook nog de Beschermde natuurmonumenten. Deze zijn met de komst van de Nieuwe Natuurwet hun beschermde status kwijtgeraakt.

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrictlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Gevolgen plangebied

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden, op circa 2,5 kilometer ligt het Natura 2000-gebied Landgoederenzone Brummen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing aan de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (ihkv Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of het een bomenrij van minstens 20 bomen betreft. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de wet natuurbescherming.

Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Indien een bos wordt gekapt, dient een melding te worden gedaan bij de betreffende provincie. Dit geldt ook voor het bij rooien en het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee.

De gemeente stelt de grenzen van de ‘bebouwde kom Boswet’ bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de ‘bebouwde kom Verkeerswet’. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

U hoeft de voorgenomen kap van een houtopstand niet te melden als het gaat om:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 1. wegbepantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- i. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- j. het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;

- k. het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode;

De provincie kan u een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moet u meestal ook nieuwe bomen aanplanten. De provincie kan u hiervan ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of er hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Misschien heeft u ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet u apart van elkaar doen.

Voorwaarden

Als u bossen mag kappen, dan moet u meestal dezelfde grond herbeplanten. Dit doet u:

- op een bosbouwkundige manier;
- binnen 3 jaar na het kappen van het bos;
- volgens de regels van de provinciale verordening (als de provincie die hiervoor heeft opgesteld).

De provincie kan een verordening hebben opgesteld voor:

- de gegevens die u bij de melding verstrekt;
- de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan;
- de wijze waarop de melding wordt gedaan;
- de situatie waarin u een bos niet mag kappen;
- de voorwaarden voor een herplantplicht, de vrijstelling en ontheffing daarvan.

Gevolgen plangebied

Voorgenomen ontwikkeling voorziet in de kap van beplanting. Hiervoor dient een melding gemaakt te worden bij het bevoegd gezag.

3.4 Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN/EHS denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN/EHS-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied maakt onderdeel uit van de groene ontwikkelingszone (GO) van het Gelders Natuur Netwerk. In hoofdstuk 6 wordt hier verder op in gegaan.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels gedateerd is, moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

4.2 Terreinbezoek

Op basis van een tweetal veldbezoeken is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten en/of soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is overdag door B. Haamberg uitgevoerd, ecologisch adviseur bij Eelerwoude. Dit betrof op 25 juli 2017 bij 20 °C, zwaar bewolkt en windkracht 2 Bft en op 13 juni 2018 bij 18 °C, half bewolkt en windkracht 2 bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd.

Kader – ecologisch deskundige

Bron: RVO / Ministerie van Economische Zaken

Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of*
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of*
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is*

aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of

- *zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; en/of*
- *zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.*

5

BESCHERMDE SOORTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Planten

Voorkomen en functie locatie Kopermolenweg en Hulsbosch

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemeen voorkomende planten aangetroffen welke voornamelijk kenmerkend zijn voor voedselrijke, droge tot vochtige, verstoorde omstandigheden. Aangetroffen zijn onder meer gewone braam, grote brandnetel, koninginnekruid, late guldenroede, gewoon varkensgras, rode- en witte klaver, gewone rolklaver, kropaar, akkerdistel en boerenwormkruid betreffende soorten zijn vastgesteld aan locatie de Hulsbosch.

Binnen het plangebied aan de Kopermolenweg is het grondgebruik agrarisch, de aangetroffen soorten betreffen hier, Engels raaigras, ruw beemdgras, gewone paardenbloem en witte- klaver. Tijdens het veldbezoek is geen beschermde flora vastgesteld. Deze is gelet op de aanwezige standplaatsfactoren en bekende verspreiding ook niet te verwachten binnen de plangebieden.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden op basis van standplaatscondities en bekende verspreiding ook niet verwacht.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Het plangebied is tijdens het dagbezoek beoordeeld of de locatie geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied. In- en rondom het plangebied kunnen de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en mogelijk ook gewone grootoorvleermuis, franjestaart en watervleermuis.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- kraamverblijfplaats;
- zomerverblijfplaats;
- paar- en/of baltsverblijfplaats;
- winterverblijfplaats.

Kader - vleermuisverblijfplaatsen

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Verblijfplaatsen Locatie Kopermolenweg en Hulsbosch

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten zijn vanwege het ontbreken van bebouwing uit te sluiten binnen de locatie Kopermolenweg en Hulsbosch. Tijdens het veldbezoek is beoordeeld of de bomen binnen het plangebied geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. In de aanwezige beplanting zijn tijdens het veldbezoek geen bomen met holtes aangetroffen die een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen kunnen bieden. Een groot deel van de bomen in het centrale deel van het boselement bij de locatie Hulsbosch beschikt bovendien over een dermate kleine diameter, waardoor zij een te beperkte buffercapaciteit kennen. Door het gebrek aan holtes zijn de overwegend holte bewonende soorten watervleermuis en rosse vleermuis uit te sluiten in het plangebied. De bomen met voldoende omvang binnen het plangebied bestaande uit populieren beschikken over een vrijwel gladde bast zonder scheuren of loshangende schors, waardoor verblijfplaatsen van spleetbewonende soorten zoals de franjestaart en de gewone grootoorvleermuis ook kunnen worden uitgesloten. De te kappen eiken bij locatie de Kopermolen zijn voor boombewonende vleermuizen evenmin geschikt, omdat zij niet over holtes en loshangende schors beschikken. In het bos rond locatie Kopermolenweg zijn wel enkele geschikte holtes aanwezig, deze vallen ruim buiten het plangebied.

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied en ruime omgeving kan gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen. Met name de randen langs het plangebied op de grens tussen het opgaande bos en open weiland zullen naar verwachting worden gebruikt. De ten westen

van het plangebied gelegen water elementen van de Wierd zijn naar verwachting geschikter foerageergebied, omdat deze plekken doorgaans meer insecten bevatten.

Een vaste vliegroute wordt op locatie de Hulsboschniet verwacht, vanwege het ontbreken van geschikte verblijfplaatsmogelijkheden. De beplanting rond de boskamers van locatie Kopermolenweg alsmede de in een bosopstand gelegen weg kan wel worden gebruikt als vliegroute.

Kader - vleermuisvliegroutes

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels om zich langs te verplaatsen. Een aaneengesloten kronendak heeft hierbij de voorkeur. Van vleermuizen is bekend dat onderbrekingen in de lijnstructuur maximaal 100 tot 200 meter mogen bedragen (kleinere en langzaam vliegende soorten 50 meter). Wanneer de onderbrekingen groter zijn dan deze afstand kunnen sommige soorten deze afstand niet overbruggen en zullen ze uitwijken naar alternatieve vliegroutes en foerageergebieden.

Effecten en ontheffing locatie Kopermolenweg Hulsbosch

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dienen ten allen tijde gegarandeerd te blijven.

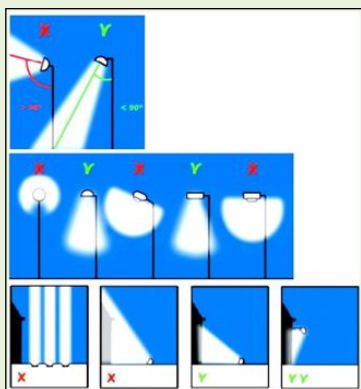
Verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuissoorten zijn redelijkerwijs uit te sluiten in het plangebied vanwege het ontbreken van bebouwing, het ontbreken van geschikte boomholtes, spleten achter loszittende schors en de beperkte diameter van het overgrote deel van de beplanting. Negatieve effecten op het foerageergebied als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het kappen van enkele bomen ten behoeve van de inrit bij locatie de Kopermolen leidt niet tot een grote onderbreking van de bestaande lijnvormige structuur waardoor deze geschikt blijft voor vleermuizen als potentiële vliegroute. verwacht wordt dat de boomkronen hier grotendeels aaneengesloten blijven. Met de inrichting van de locaties neemt de geschiktheid van beide locaties voor foeragerende vleermuizen naar verwachting toe, door de aanleg van nieuwe bosranden en de omvorming van de agrarische percelen naar een extensiever karakter. Geadviseerd wordt om met de inrichting van het plangebied rekening te houden met verlichting (zie kader)

Kader - Verlichting

Een aantal nachtactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Om lichthinder te voorkomen en het gebied aantrekkelijker te maken voor vleermuizen kunnen verschillende maatregelen getroffen worden:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur (zie Afbeelding);
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Afbeelding 3. Voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen

Conclusie: Negatieve effecten op vleermuizen worden niet verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

5.2.2 Overige zoogdieren

Voorkomen en functie

Het is aannemelijk dat de omgeving rond het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren waaronder ree, vos, haas, konijn, egel, mol en algemene (spits) muizensoorten. Tijdens de veldbezoeken zijn van ree en vos verschillende sporen aangetroffen.

Het is aannemelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het territorium van de eekhoorn en steenmarter, twee soorten die in noordoost Gelderland een grotendeels vlakdekkende verspreiding hebben. Tijdens het veldbezoek zijn geen bladnesten of andere sporen die duiden op de aanwezigheid van de eekhoorn vastgesteld. Potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter binnen het plangebied Hulsbosch betreffen enkele takkenhopen. Sporen die duiden op de aanwezigheid van de soort in de

vorm van uitwerpselen of prooiresten zijn echter niet vastgesteld tijdens het veldbezoek. Mogelijk gebruikt de steenmarter de omgeving om te foerageren of ter migratie.

Uit de ruime omgeving zijn eveneens waarnemingen bekend van de boommarter en de das. Waarnemingen van deze soorten concentreren zich voornamelijk in de Appense bossen op enkele kilometers van het plangebied. Voor de boommarter ontbreken in het beide plangebieden geschikte verblijfplaatsen in de vorm van boomholtes. In het boselement van locatie de Hulsbosch en de houtwal bij locatie de Kopermolen zijn geen burchten van de das waargenomen. Sporen, in de vorm van uitwerpselen van de boommarter en de das zijn tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Mogelijk wordt het plangebied incidenteel door een enkel dier gebruikt om door te migreren. Voor overige beschermde soorten ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied.

Effecten en ontheffing

Verwacht wordt dat voorgenomen ingreep ten koste gaat van een beperkt deel van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende zoogdieren. In de directe nabijheid van het plangebied is echter voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Na herinrichting ontstaan voor verschillende soorten waaronder de (spits)muizen en egel juist geschikter biotoop omdat met ontwikkeling meer structuurvariatie het aanbod van voedsel en dekking toeneemt. De provincie Gelderland heeft voor deze soorten een vrijstelling opgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt te allen tijden de zorgplicht.

Negatieve effecten op eekhoorn, steenmarter, boommarter en das, allen soorten waarvoor geen vrijstelling is verleend zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Potentiele verblijfplaatsen van de eekhoorn, boommarter en das zijn niet vastgesteld in het plangebied. Enkele takkenhopen kunnen mogelijk door de steenmarter gebruikt worden. Op basis van het veldbezoek kan echter geconcludeerd worden dat de soort momenteel niet van de aanwezige verblijfplaatsen gebruik maakt. Met de voorgenomen aanplant van bos wordt verwacht dat de verblijfplaats mogelijkheden voor eekhoorn en steenmarter en de foerageer mogelijkheden voor deze soorten verder toenemen.

Conclusie: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Wet natuurbescherming. Onderscheid kan gemaakt worden tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels.

Bij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden kunnen nesten van overige vogels soms ook jaarrond beschermd zijn. Dit is met name aan de orde bij grote ontwikkelingen of zeer bijzondere locaties. In de regel is dit niet aan de orde en zijn de nesten van de vogels alleen beschermd als ze in gebruik zijn.

Voorkomen en functie

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels bos, tuin en park. Tijdens het veldbezoek zijn onder meer, grote bonte specht, merel, kool- en pimpelmees, boomkruiper, gekraagde roodstaart, bonte vliegenvanger winterkoning en roodborst vastgesteld. Gelet op het aanwezige biotoop is het aannemelijk dat deze soorten ook binnen het plangebied tot broeden komen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruik maken zijn niet aangetroffen. Boven het ten oosten van locatie de Hulsbosch gelegen bosje zijn tijdens het veldbezoek op 25 juli 2017 twee bedelende jonge buizerds aangetroffen. Gelet op het gedrag van beide exemplaren en het tijdstip (kort na verlaten van het nest) is het aannemelijk dat de soort in de betreffende houtopstand tot broeden is gekomen. Tijdens het veldbezoek op 13 juni jongstleden is in het boselement op locatie de Hulsbosch geen potentiële horsten vastgesteld. Ook op locatie de Kopermolen zijn in de houtwal en omringende boselementen geen potentiële horsten vastgesteld. De omringende weilanden worden door de soort gebruikt om te foerageren. Op enkele honderden meters afstand van het plangebied, is daarnaast het voorkomen van de steenuil bekend. Voor deze soort ontbreekt in het plangebied momenteel geschikte nestgelegenheid.

Effecten en ontheffing

Broedvogels

Alle vogelsoorten in Nederland zijn strikt beschermd onder de wet Natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor de wet Natuurbescherming zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar en ongeacht de zeldzaamheid van de soort. Het genoemde termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien voorafgaand aan de werkzaamheden is vastgesteld dat geen broedende vogels aanwezig zijn.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In de plangebieden zijn geen horsten van soorten met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Deze zijn in de directe nabijheid van het plangebied naar verwachting wel aanwezig. De voorgenomen werkzaamheden hebben echter geen impact op de verwachte broedlocatie van de buizerd. Verwacht wordt dat de werkzaamheden geen impact hebben op het foerageergebied van de buizerd. Met een toename van variatie in de structuur zullen prooidieren voor de soort naar verwachting toenemen. Dit geldt eveneens voor de in de nabijheid van het plangebied aanwezig steenuil. Voor laatstgenoemde soort kan een verblijfplaatsmogelijkheid worden gecreëerd

op locatie de Hulsbosch door het plaatsen van een nestkast in een boom of in de nieuw te realiseren schuur.

Conclusie: Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met nesten van vogels.

5.4 Amfibieën

Voorkomen en functie

In de plangebieden ontbreken permanent voerende waterelementen. Derhalve ontbreekt geschikt voortplantingsbiotoop voor (algemeen) voorkomende amfibieën. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als landbiotoop voor enkele, algemeen voorkomende amfibieën waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Op circa 1500 meter afstand van locaties de Kopermolen en Hulsbosch is het voorkomen bekend van de kamsalamander. Gelet op de ongeschiktheid van het biotoop in de bestaande situatie en de geringe dispersie van de soort kan deze worden uitgesloten in het plangebied. Met de voorgenomen herinrichting waaronder vochtig bos en de voorgenomen extensivering ontstaat geschikter landbiotoop voor de soorten.

Effecten en ontheffing

Voorgenomen ontwikkeling heeft naar verwachting een (tijdelijk) beperkt negatief effect op het landbiotoop van de aanwezige algemeen voorkomende amfibieën. Op termijn wordt juist een verbetering verwacht, doordat grote delen van het plangebied een extensiever karakter krijgen en de aanleg van vochtig bos bijdraagt aan de hoeveelheid geschikt landbiotoop.

Conclusie: Negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op amfibieën zijn uit te sluiten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor amfibieën

5.5 Overige beschermde soorten

Het voorkomen van beschermde reptielen, vissen en ongewervelden kunnen op basis van biotoopvoorkeur en bekende verspreiding worden uitgesloten in het plangebied.

6

BESCHERMDE GEBIEDEN – NNN

6.1 Inleiding

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee tenzij'- afweging met positief gevolg doorloopt, kan de ingreep plaatsvinden, mits eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en restschade wordt gecompenseerd.

De regels voor het doorlopen van de 'nee tenzij'- afweging zijn verwoord in de provinciale ruimtelijke verordening. In de provincie Gelderland is de begrenzing van de NNN/EHS vastgesteld in de omgevingsverordening in december 2015

Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de NNN/EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurlijke landschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere waarden en kenmerken.

In deze toetsing richten we op de ecologisch inhoudelijke toetsing en de centrale vraag; doet de voorgenomen ontwikkeling geen afbreuk aan de wezenlijke kenmerken en vastgestelde waarden en natuurdoelen?

Indien de natuur- en landschapswaarden van de NNN/EHS worden aangetast, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen waarmee de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Per saldo zal op planniveau of gebiedsniveau geen verlies mogen optreden van areaal, kwaliteit en samenhang. Indien er wel schade wordt veroorzaakt dan dient compensatie plaats te vinden.

6.2 Natuurdoelen en –kwaliteit

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke waarden en kenmerken per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke waarde en kenmerken zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. In de Spelregels EHS is aangegeven dat het bevoegd gezag de wezenlijke kenmerken en waarden moeten bepalen. Globaal zijn er wel enkele doelstellingen voor de totale EHS aangegeven (Spelregels EHS):

- Het realiseren van een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden;
- Het behoud, herstel en de ontwikkeling van ecosystemen, inclusief de bijbehorende soorten
- Het focussen op nationaal en/of internationaal belangrijke soorten;
- Het duurzaam behouden van ecosystemen: zorg dragen voor de randvoorwaarden voor behoud: de juiste bodem-, water- en beheerscondities.

6.2.1 Wezenlijke waarden en kenmerken voor de omgeving

Ten behoeve van de Omgevingsverordening heeft de provincie een overzichtelijk document opgesteld waarin voor verschillende deelgebieden in Gelderland de kernkwaliteiten zijn vastgelegd. Het plangebied valt binnen deelgebied nummer 140 Klarenbeek – De Poll.

Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland (vastgesteld op 28 juni 2017) wordt aangegeven dat ontwikkelingen in de GNN en GO getoetst moeten worden aan effecten op de kernkwaliteiten. Dit zijn de wezenlijke ecologische en landschappelijke kenmerken en waarden die de provincie Gelderland heeft toegekend aan de verschillende delen van Het NNN.

Ten behoeve van de Omgevingsverordening heeft de provincie een overzichtelijk document opgesteld waarin voor verschillende deelgebieden in Gelderland de kernkwaliteiten zijn vastgelegd. Het plangebied valt binnen het deelgebied 121 Middachter Bossen. Deze kernkwaliteiten zijn opgenomen in bijlage 3

Vanuit de toelichting in de Omgevingsverordening beschouwt de provincie een ruimtelijke ingreep waarvoor een bestemmingsplan moet worden aangepast als een significante aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities wanneer deze kan leiden tot de volgende effecten:

- Een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die zijn aangewezen voor nieuwe natuur.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de verschillende leefgebieden in delen van het GNN.

- Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.
- Een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).
- Een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden.
- Een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming.
- Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten.
- Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting.
- Een toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

In de effectbeoordeling zal specifiek worden ingegaan op de aspecten areaalverlies van natuur-, bos- en landschapselementen, vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren (versnippering/samenhang) en op verstoring en andere vormen van kwaliteitsverlies. Aantasting van leefgebied van wettelijk beschermde soorten is nader uitgewerkt in hoofdstuk 5 (toets beschermde soorten Wet natuurbescherming).

Afbeelding 4. Begrenzing GO. http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten

6.2.2 GNN in het plangebied

Binnen het plangebied Kopermolen behoort de houtwal gelegen tussen beide kavels tot de GNN. Ontwikkelingen op deze locatie bestaan uit de kap van enkele bomen om een inrit te creëren voor het noordelijk gelegen perceel. De kap van de bomen beïnvloedt de kwaliteit van de bestaande houtwal niet, de kronen blijven aaneengesloten. Door de kap krijgen de te handhaven bomen juist meer ruimte. Vanuit de gewenste ontwikkeling is de vitaliteit van de te handhaven wal juist essentieel vanuit esthetisch oogpunt. Met de aanplant van nieuwe bomen wordt bovendien de samenhang op locatie vergroot. Negatieve effecten op de aanwezige kernkwaliteiten op het gebied van areaal, kwaliteit en samenhang is geen sprake.

6.2.3 Ruimtelijk regime GO in het plangebied.

De ontwikkeling binnen het plangebied betreft de realisatie van een kleinschalige nieuwe functie binnen de GO. Vanuit de omgevingsverordening zijn daaraan de volgende eisen gesteld. “ Voor kleinschalige nieuwvestigingen die het gebiedskarakter naar aard en schaal niet wezenlijk veranderen liggen mogelijkheden indien de voorgenomen ontwikkeling gecombineerd wordt met een substantiële versterking van de kernkwaliteiten in hetzelfde of een gelijktijdig vastgesteld bestemmingsplan. Zonder een substantiële versterking van de kernkwaliteiten zou de GO niet de meest voor de hand liggende plaats zijn voor een dergelijke ontwikkeling”.

6.2.4 Ontwikkeldoelen GO Klarenbeek de Poll

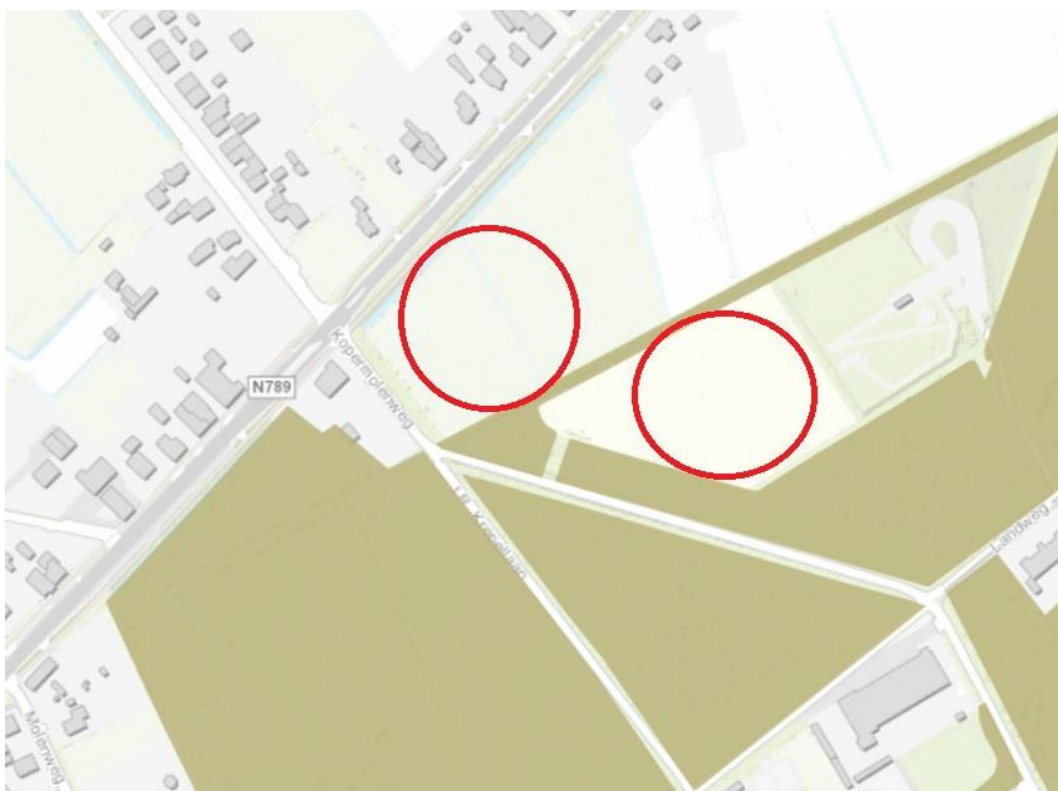
De kernkwaliteiten van natuur en landschap voor deelgebied Klarenbeek – de Poll zijn opgenomen in bijlage 1. Hieronder de voor de GO de gestelde ontwikkeldoelen benoemd voor het specifieke deelgebied.

- Ontwikkeling Beekbergerpoort;
- Vermindering barrierewerking A1, N345, N789, N790, N791;
- Ontwikkeling van bosranden en overgangen naar cultuurgrond;
- Ontwikkeling biotopen voor amfibieën en reptielen
- Ontwikkeling van kleinschalig landschap van landgoederen, houtsingels, beken en graslanden.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de verschillende leefgebieden in delen van het GNN.

6.2.5 Natuurbeheertypen plangebied

Afbeelding 5. Aanwezige natuurdoeltypen in het plangebied Hulsbosch Bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

Afbeelding 6. Aanwezige natuurdoeltypen in het plangebied Kopermolen Bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

Het plangebied Hulsbosch bestaat uit het natuurdoeltype N16.03. De houtwal tussen beide kavels op locatie de Kopermolen behoort ook tot dit type.

Code	Natuurbeheertype – ambitiekaart
N16.03	Droog bos met productiefunctie

N16.03 Droog Bos met productiefunctie

Dennen-, eiken-, of beukenbos omvat bossen met dennen, eiken, beuken en/of berken en zijn vaak eenvoudig van structuur. Veel van deze bossen komen voor op zure, droge en zandige bodems. Wanneer de bodem meer leem bevat, kennen de bossen een grotere floristische rijkdom. Ook vochtiger typen van deze bossen met pijpenstrootje in de ondergroei behoren hiertoe. Vegetatiekundig behoren deze bossen tot het Zomereikenverbond of het Verbond der naaldbossen.

Dennen-, eiken- of beukenbos is te vinden in het Zandlandschap zoals op de Veluwe en delen van Drenthe. Plaatselijk komt het ook voor in het Heuvellandschap en op oude strandwallen. Veel van de bossen zijn vorige eeuw ontstaan als gevolg van aanplant of natuurlijke successie. De culturele invloed is vaak te merken aan bijvoorbeeld ingevoerde boomsoorten en sporen van hakhoutbeheer.

6.3 Beschrijving en toetsing wezenlijke kenmerken en waarden

Uitgangspunt in de nota "Spelregels EHS" is dat geen nettoverlies aan waarden voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang mag plaatsvinden. Op basis van deze drie aspecten wordt een beschrijving gegeven van de huidige waarde van het plangebied en het effect van de ontwikkeling op deze waarde.

6.3.1 Areaal

Huidige waarde locatie Hulsbosch

Het plangebied behorend tot het GO is circa 12000m² groot en bestaat geheel uit het natuurbeheertype N16.01 droog bos met productie. De bestaande populierenhaag behoort niet tot het GO. Het plangebied wordt verder omgrensd door agrarische gronden.

Huidige waarde locatie Kopermolen

Van locatie de Kopermolen is alleen het zuidelijk gelegen perceel opgenomen in de begrenzing van de GO. Deze heeft een geschat oppervlakte van ongeveer 9500 m². Het grondgebruik is hier agrarisch. De houtwal die de twee percelen van elkaar scheidt behoort tot het GNN zie paragraaf 6.2.2.

Effecten op de waarde locatie de Hulsbosch

Voorgenomen ontwikkeling zal naar verwachting ten koste gaan van enkele bomen op locatie. Daarnaast vindt op locatie aanplant plaats van ongeveer 3000 m² bos en 3200 m². In plaats van een afname vindt juist toename van het areaal aan bos en natuur plaats.

Effecten op de waarde locatie de Kopermolen

Hoewel behorend tot de GO zijn op locatie de Kopermolen door het huidige agrarische gebruik geen tot weinig natuurwaarden aanwezig. Voorgenomen ontwikkeling voorziet in een toename van 3600m² bos op locatie en een extensivering van circa 8000m² landbouwgrond. Met het juiste beheer kan hier op termijn een kruiden- en faunairijk grasland ontstaan.

6.3.2 Kwaliteit

Huidige waarde locatie Hulsbosch

De kwaliteit van de natuurwaarden in het plangebied is in de huidige situatie als zeer gering te beschouwen. Structuurvariatie ontbreekt in het perceel en de soortensamenstelling is gering. Dit kan verklaard worden door de aanwezige uniforme, gesloten kruidlaag bestaande uit braam- en brandnetel langs de randen waar populieren aanwezig zijn en het ontbreken van een kruidlaag in het centraal gelegen deel. In de huidige situatie draagt het bosje bij aan dekking (algemene) voor grondgebonden zoogdieren, enkele broedvogelsoorten en enkele amfibieën.

Huidige waarde locatie Kopermolen

De kwaliteit van de huidige situatie op locatie de Kopermolen is eveneens als zeer gering te beschouwen. Het perceel is momenteel in agrarisch gebruik en kent een geringe soortensamenstelling met onder meer, Engels raaigras, ruw beemdgras, en gewone paardenbloem. Overige kruiden ontbreken grotendeels in het perceel.

Effecten op de waarde locatie Hulsbosch

Met voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op de huidige kwaliteit van het plangebied verwacht. Met het nemen van verschillende maatregelen kan de kwaliteit van het plangebied juist verbeterd worden. Door beheer kan meer structuurvariatie ontstaan langs de randen van het bosclement en krijgen kruiden

mogelijkheid te groeien. Daarnaast vindt aanplant van bos plaats en wordt een plas-dras zone gecreëerd hetgeen bijdraagt aan de verbetering van de kleinschaligheid van het gebied en kansen biedt als foerageergebied voor steenuil en leefgebied voor kamsalamander. Netto draagt de ontwikkeling bij aan de versterking van de kernkwaliteiten ter plaatse.

Effecten op de waarde locatie Kopermolen

Ook bij locatie de Kopermolen neemt de kwaliteit van het bijbehorende terrein toe. Door de voorgenomen extensivering wordt de uitgangssituatie gecreëerd voor een kruidenrijkere uitgangssituatie. Door de aanplant van bos neemt de kleinschaligheid op lokale schaal toe. Met de voorgenomen extensivering ontstaat tevens geschikt leefgebied voor steenuil, amfibieën en insecten.

6.3.3 Versnippering

Huidige waarde locatie de Hulsbosch

In de huidige situatie is betreffend bosperceel tussen agrarische percelen gesitueerd. De aanwezige populierenlaan vormt een aaneengesloten verbinding met boselementen aan de overzijde van de weg.

Huidige waarde locatie Kopermolenweg

Binnen de locatie aan de Kopermolenweg zijn momenteel geen elementen aanwezig die de samenhang tussen de verschillende bos- en natuurelementen versterken.

Effecten op de waarde locatie de Hulsbosch

Op locatie de Hulsbosch wordt de bestaande niet tot de GO behorende rij met populieren vervangen door laanaanplant van zomereik. Met realisatie van deze aanplant blijft het boselement verbonden met overige aanwezige bosopstanden ten zuiden van de locatie. Met de realisatie van de plas-dras zone en de aanplant van nieuw bos wordt de onderlinge samenhang verder vergroot.

Effecten op de waarde locatie de Kopermolenweg

Op locatie vindt een aanzienlijke versterking plaats van de onderlinge samenhang door de extensivering van het aanwezige grasland en de aanplant van nieuw bos. Hierdoor nemen de migratiemogelijkheden voor insecten, kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën verder toe.

6.4 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling treden geen negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied op. De realisatie van in totaal 6500 m² bos en natuur op locatie de Hulsbosch en 3600 m² bos en 8000m² op locatie de Kopermolen vindt een toename plaats van areaal. Daarnaast voorziet de ontwikkeling in een kwaliteitsverbetering van de GO op locatie. Door de geplande extensivering neemt de kwaliteit van het leefgebied voor insecten, kleine grondgebonden zoogdieren, amfibieën, kamsalamander en steenuil toe. Dit geldt eveneens voor de lokale samenhang van de bestaande natuur ter plaatse. Voorgenomen ontwikkeling voorziet niet in een significante

aantasting van de kernkwaliteiten van de GO, van areaalafname, verslechtering van kwaliteit en onderlinge samenhang is geen sprake.

7

CONCLUSIE EN VERVOLG

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat in het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling (grondgebonden zoogdieren en amfibieën) vleermuizen en broedvogels. Met de ruimtelijke ontwikkeling worden echter geen negatieve effecten op deze soort(groepen) verwacht. In tabel 1 is een samenvatting gegeven van deze resultaten.

Op basis van deze quickscan wordt geen toetsing van de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebied en/of Ecologische Hoofdstructuur) en bosopstanden noodzakelijk geacht.

7.1 Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden.

Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord.

7.2 GO

Met de voorgenomen ontwikkeling treden geen negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied op. De realisatie van in totaal 6500 m² bos en natuur op locatie de Hulsbosch en 3600 m² bos en 8000 m² op locatie de Kopermolen vindt een toename plaats van areaal. Daarnaast voorziet de ontwikkeling in een kwaliteitsverbetering van de GO op locatie. Door de geplande extensivering neemt de kwaliteit van het leefgebied voor insecten, kleine grondgebonden zoogdieren, amfibieën, kamsalamander en steenuil toe. Dit geldt eveneens voor de lokale samenhang van de bestaande natuur ter plaatse. Voorgenomen ontwikkeling voorziet niet in een significante aantasting van de kernkwaliteiten van de GO, van areaalafname, verslechtering van kwaliteit en onderlinge samenhang is geen sprake.

¹ In het kader van de Vogelrichtlijn wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

7.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag (de provincie Gelderland in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken.

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.1. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Tabel 1 Resultaten (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in het plangebied.

bescherming	Soort(groep)	Gebruik gebied	Effect ruimtelijke ontwikkelingen	Ontheffing	Vervolg Nader onderzoek / mitigerende en/of compenserende maatregelen
Nationaal	Algemene grondgebonden zoogdieren	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied, op termijn weer geschikt leefgebied	Nee	Zorgplicht, afvissen en/of één kant op werken afhankelijk van te hanteren dempwijze
Nationaal	Amfibieën	Voortplantings-landbiotoop	en Geen, voortplantingsbiotoop blijft behouden	Nee	Zorgplicht
Habitatrichtlijn	Vleermuizen	Mogelijk foerageergebied	Geen, marginaal foerageergebied blijft behouden	Nee	Zorgplicht
Vogelrichtlijn	Vogels	Broedlocatie	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna* 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.

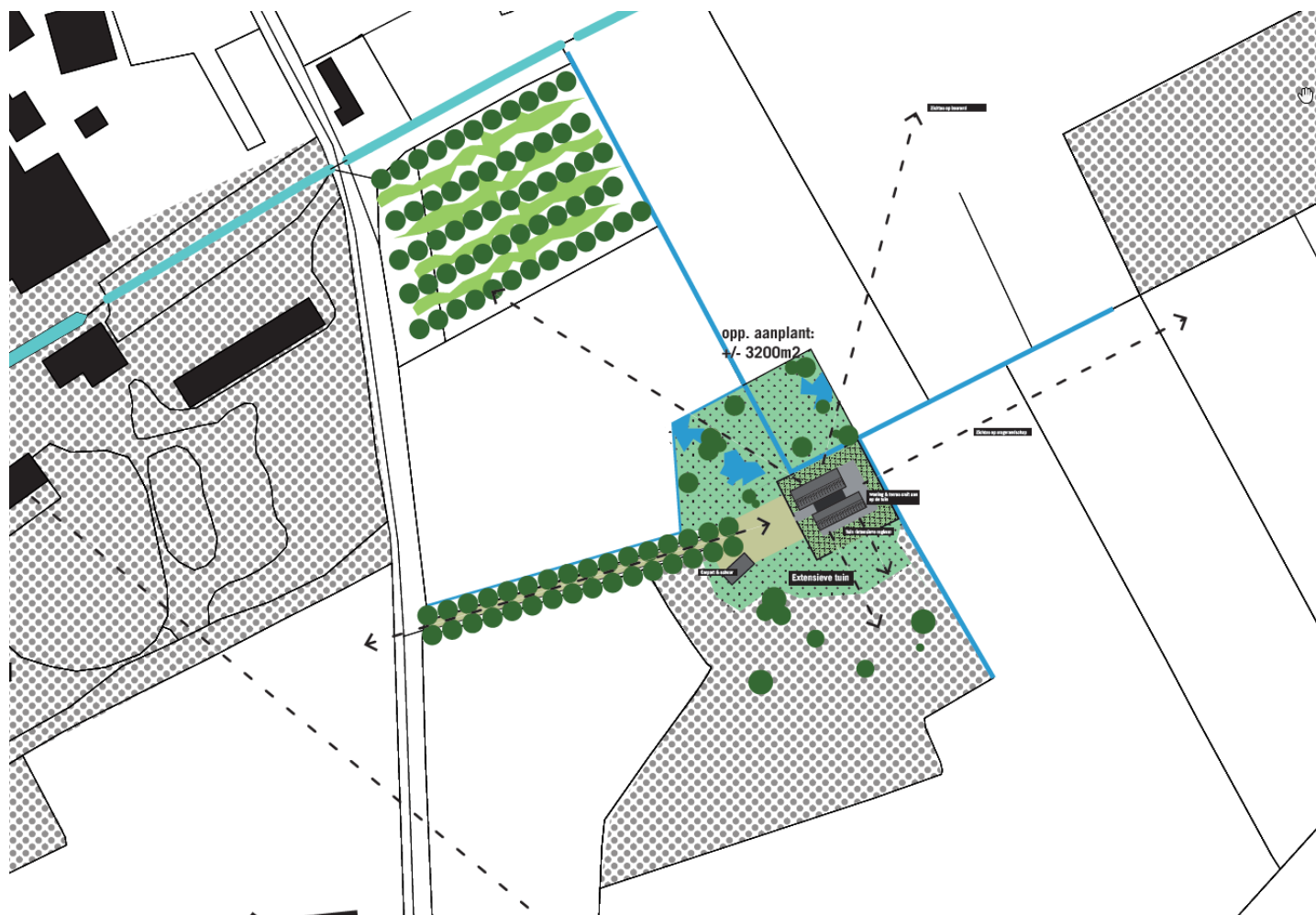
Soortinformatie: - www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.libellennet.nl

Waarnemingen: - www.telmee.nl
-

BIJLAGE 1 VERBEELDING VOORGENOMEN ONTWIKKELING

Voorgenomen ontwikkeling Kopermolenweg

Voorgenomen ontwikkeling De Hulsboch